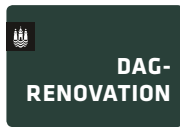

SORTÉR LIDT MER'

Her er en sorteringsguide til dig, som bor i lejlighed.

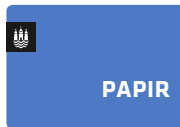

DAG-RENOVATION

DAGRENOVATION (restaffald)

– brændes og bliver til el og varme

Typisk køkkenaffald og alt det affald, der er tilbage, når det farlige affald og det genanvendelige affald er sorteret fra. Fx madaffald, mælkekartoner, pizzabakker, bleer, hygiejneaffald, flamingo, snasket pap, papir og karton.

PAPIR

PAPIR – bliver til papir

Aviser, ugeblade, reklamer, kuverter, telefonbøger, kontorpapir, gavepapir, bøger, tryksager og skrivepapir – der må gerne sidde tape eller clips på. *NB: Papir og pap skal afleveres hver for sig, da det har forskellige egenskaber.*

PÅP

PÅP – bliver til pap

Alskens papkasser fra postordrepakker og emballage fra fx legetøj, sko, fladskærme etc. Husk de mindre stykker pap fra tandpasta, nyt tøj eller toiletruller. Karton og pap kan kun genanvendes, når det er rent og tørt. Flamingo skal afleveres som dagrenovation.

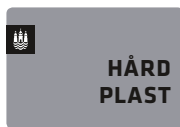
NB: Pap og papir skal afleveres hver for sig, da det har forskellige egenskaber.

ELEKTRONIK

ELEKTRONIK – skilles ad, og metal og ædelmetaller genanvendes

Alt med ledning, solceller eller batterier er elektronik, men batterier skal afleveres i batteribeholderen eller på genbrugsstationen. Elektronik er fx el-tandbørster, computere, stavblendere, mobiltelefoner, opladere, mikrobølgeovne eller andet elektronisk køkkenudstyr, værktøj eller legesager. **SMÅT ELEKTRONIK** skal i beholderen med det orange låg, mens der skal bestilles afhentning af stort elektronik som fx køleskabe, komfurer og solarier uden rør (rørene er farligt affald og skal på genbrugsstationen).

HÅRD PLAST

HÅRD PLAST – grovsorteres og laves til granulat, der bruges i nye plastprodukter

Hvis du kan tromme på det, er det hård plast. Det er fx flasker, beholdere og dunke fra rengørings- og vaskemidler, plastemballage fra fx frugt og grønt, tomme cd-hylstre, madkasser, opvaskebaljer og plastbeholdere til opbevaring af mad, legetøj etc.

NB: Blød plast kan du binde knude på, og det skal i beholderen til dagrenovation.

METAL

METAL – sorteres, smeltes om og bruges i nye metalprodukter

Konserves og andre dåser af fx aluminium er småt metal, som kan afleveres i beholderen. Også gryder, pander, redskaber, søm, skruer plus værktøj uden batteri eller ledning er metal. Stort metal som cykler, rør eller arkivskabe kan afleveres som storskrald. *NB: Selv om en hammer, saks eller en skruetrækker har håndtag af fx træ eller plast, skal det stadig afleveres som metal.*

GLAS

GLAS – hele flasker vaskes og genbruges, resten smeltes og bruges til nyt glas

Glas er alle typer tomme glas og flasker uden pant, fx vin- og spiritusflasker, glas fra fødevarer, glasskår, drikkeglas og glasvaser.

NB: Låget må gerne blive siddende på og bliver også genanvendt.

FARLIGT AFFALD

FARLIGT AFFALD – destrueres eller køres til miljørigtig behandling eller deponi

Fx terpentin, maling og kemikalier, sparepærer, neglelak, makeup, spraydåser og batterier. Mange typer farligt affald er så skadeligt for miljø og mennesker, at selv emballagen skal afleveres som farligt affald. *NB: Hvis I har en batteribeholder, skal de små batterier i den. Store batterier fra fx biler skal afleveres på genbrugsstationen.*

STORSKRALD

STORSKRALD – træ og metal genanvendes, mens resten brændes og bliver til el og varme

Polstrede møbler, madrasser, gulvtæpper eller plastrør uden pvc, affald fra renovering og nedrivning, der er gjort uden hjælp fra en håndværker-virksomhed. Dog ikke mursten, tagsten, beton, sanitetsudstyr, tagplader, gips, jord, sten eller grus.

NB: Genanvendeligt træ (ikke-imprægneret indendørstræ) skal stå for sig, da det hentes af en anden bil.

NB:

Hvis du bor i en ejendom, der ikke har alle beholdere lige nede i gården, så kan du aflevere affaldet på en genbrugs- eller nærgenbrugsstation – find nærmeste på kk.dk/affald.

NYHEDSBREV FRA KØBENHAVNS KOMMUNE | SEPTEMBER 2016

AFFALD KBH

LEJLIGHED

45% I 2018
MERE AFFALD SKAL
GENANVENDES

LÆS MERE PÅ SIDE 2

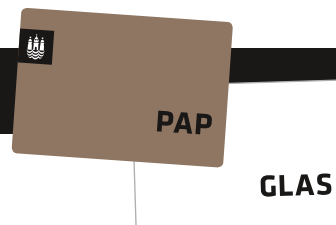
AFFALDS ABC
TAST ET ORD OG FÅ INFO
OM RIGTIG SORTERING

LÆS MERE PÅ SIDE 4

**MERE HJÆLP
TIL SORTERING**
OGSÅ PÅ ENGELSK

LÆS MERE PÅ SIDE 6

34 % AF HUSHOLDNINGS- AFFALDET BLIVER NU GENBRUGT

I København har vi et mål om, at 45 % af husholdningsaffaldet bliver genanvendt i 2018. Og vi er godt på vej, for vi bliver bedre og bedre til at sortere.

I 2010 var det kun 27 % af husholdningsaffaldet, der blev afleveret til genanvendelse i København. Siden da er tallet steget til 34 %, ikke mindst fordi det med nye beholdere i gårde og haver er blevet nemmere at komme af med endnu mere sorteret affald.

Og det er både beboere i etageejendomme og villaer/rækkehuse, der bidrager til de øgede mængder. Siden etageejendommene i København fik nye beholdere til hård plast, metal og elektronik, er genanvendelsesprocenten steget,

Det er aldrig for tidligt at gå i gang med at sortere affaldet. Mere og mere affald bliver genanvendt.

og i villaer og rækkehuse har hver tredje nu sagt ja til at få de to frivillige beholdere til bioaffald og pap sammen med den obligatoriske, todelte beholder til hård plast/metal.

Mere pap

Men det er ikke kun nye beholdere og affaldsordninger, der har fået mængderne til at stige. Der bliver i det hele taget afleveret mere og mere affald til genbrug.

Pap er en af de affaldstyper, der hele tiden kommer mere af. Sidste år afleverede københavnere 4.300 ton pap til genanvendelse, og når 2016 er omme, vil mængden være steget til 4.800 ton. Forklaringen på det skal delvist findes i nye indkøbsvaner og forbrugsmønstre, for danskerne handler på nettet som aldrig før, og de nyerehvervede varer er oftest pakket ind i pap. Derudover betyder de nye beholdere til småt pap i villaerne, at de store mængder småt pap, som stammer fra husholdningerne, nu bliver genanvendt i stedet for at ryge i dagrenovationsbeholderen og ende på forbrændingen.

Masser af glas

Glas er en af de affaldstyper, der også kommer mere og mere af. Foruden vin- og spiritusflasker afleveres der glas fra fødevarer som fx pesto, syltetøj og pastasovs i stor stil. De seneste tre år er det blevet til 400 ton glas mere end det foregående år. Det svarer til cirka 800.000 ekstra vinflasker til genbrug hvert år.

BONUSINFO

Vidste du, at fibre i pap kan bruges igen og igen - helt op til 10 gange?

GENBRUG ER GULD

FIND DIN BYTTESTATION PÅ VESTERBRO

BYT TIL NYT

Tre byttestationer har set dagens lys på Vesterbro. Der er fri adgang for alle.

I Danmark er vi vilde med at genbruge ting, som andre er færdige med. I stedet for at smide ud og købe nyt, bytter vi og donerer ting til velgørende formål. Og det er en rigtig god ting, for det er langt mere bæredygtigt for miljøet at genbruge end at producere nye ting.

I København findes et væld af genbrugsbutikker, som indsamler brugt tøj, køkkenting, legetøj og andet, som ejerne er færdige med, men som langt fra har udtjent deres funktion. Også på byens genbrugsstationer kan man aflevere og hente ting, som andre kan få glæde af.

Byttestationer

På Vesterbro har de nu suppleret de mange genbrugsmuligheder med tre offentligt opstillede byttestationer. To af dem befinder sig udendørs, mens den tredje har fået husly på Vesterbro Børnebibliotek.

De nye byttestationer er de første af sin art og er et forsøgsprojekt udviklet i et samarbejde mellem Områdefornyelsen, Vesterbro Lokaludvalg og Københavns Kommune.

BYTTECENTRE PÅ GENBRUGSSTATIONERNE

Husk, at du også kan bytte ting og sager på genbrugsstationernes byttecentre og på byttemarkeder. Der findes flere end 10 genbrugsstationer i København med fri og gratis adgang for alle borgere. Her kan du komme af med de fleste typer affald og altså også gøre en god byttehandel. Adresser og åbningstider kan du se på kk.dk/affald.

NB. Ikke alle genbrugsstationer har byttecentre, så husk at tjekke det på forhånd.

TAK FOR ORDENE

I løbet af sommeren har vi fået næsten 400 forslag til emner, der mangler i Københavns Kommunes Affalds ABC.

Københavns Kommunes Affalds ABC er et elektronisk opslagsværk, hvor man kan taste et emne ind og få svar på, hvordan man skal sortere og aflevere alle affaldstyper. Så står du og kommer i tvivl om, hvad du skal gøre med dine kaffekapsler eller den hvide havestol, som kollapsede under Rita til havefesten, ja, så er det her, du kan få svar i en fart.

Opdateres løbende

Affalds ABC'en er lavet, så den løbende kan opdateres med nye ord, og derfor har vi bedt jer læsere og brugere af vores hjemmeside om at melde nye ord ind, hvis der mangler

nogen. Og der er kommet rigtig mange forslag, selv om vi selv troede, vi havde fået det hele med. I løbet af sommeren er der kommet næsten 400 forslag til nye ord, hvoraf nogle dog er gengangere.

Tast ordet ind

Affalds ABC kan både bruges på smartphone, tablet og pc, så står du fx og bliver i tvivl nede i skralderummet eller foran din beholder, så er det bare at taste emnet ind og se, hvilken affaldstype det tilhører.

Havestole

Plastikdukker

Nøgler

Porcelæn

Sparepærer

Kassettebånd

Brugte pensler

Rådden frugt

Aflagte sko

Kaffekapsler

AFFALDS ABC

På kk.dk/affald kan du i Affalds ABC'en indtaste et affaldsord, så får du at vide, hvordan du skal sortere og aflevere det.

Du kan også melde nye ord ind, hvis det ikke er der i forvejen.

Gummistøvler

► Hvis din cykel, barnevogn eller bil spærrer vejen, får du en orange hilsen fra skraldemanden.

GØR PLADS FOR SKRALDEBILEN

Hver dag er der desværre københavnere, der oplever, at deres affaldsbeholder ikke bliver tømt. Alt for ofte er det en parkeret bil, cykel eller barnevogn, der er skurken. I 2015 indmeldte skraldemændene 3.875 gange, at noget holdt i vejen, så affaldsbeholderen ikke kunne tømmes. I en travl hverdag kommer mange til at parkere, så de spærrer for enten skraldebilen eller skraldemanden.

Skjulte skraldesug

Det er ikke kun døre og porte, du skal være opmærksom på. I mange nybyggerier har man valgt at lave mobilsug til køkkenaffaldet. Her skal den specielle mobilsugbil kunne sætte en slange på et dæksel. Hvis der holder en bil eller en låst cykel foran dækslet, kan skraldemanden ikke sætte slangen på. Vær derfor opmærksom på, om du parkerer din bil eller cykel, så du spærrer for et mobilsug.

I 2015 indmeldte skraldemændene 3.875 gange, at cykler, biler eller andet spærrede for adgangen til en beholder.

FØLG MED PÅ NEM AFFALDSERVICE

Hvis affaldsbeholderen ikke er blevet tømt, kan du tjekke årsagen til det på den digitale selvbetjeningsløsning Nem Affaldsservice. Her melder skraldemanden manglende tømninger ind. Det er også her, du kan se, hvornår jeres beholdere bliver tømt næste gang.

Gå ind på kk.dk/affald, og klik dig til info om affaldet, der hvor du bor.

Du kan også bestille affaldsguider på engelsk.

MERE HJÆLP TIL SORTERING

Hvis det går lidt træt med at få sorteret affaldet nede i gården, er der hjælp at hente på Københavns Kommunes hjemmeside.

Her kan jeres affaldsansvarlige udfylde en sorteringsguide på både dansk og engelsk, der er målrettet lige præcis jeres gård. Når guiden er udfyldt, så skal I blot oplyse, hvor mange eksemplarer I vil have, så trykker og sender vi dem til jer.

I kan også bestille affaldsskilte i A4-størrelse, der i ord, farver og billeder fortæller, hvad der må komme i beholderne (leveres kun på dansk). Affaldsskiltene er lavet som klistermærker, så de nemt kan sættes fast på en væg.

Affaldsskiltene kan også printes direkte fra hjemmesiden i både A4- og A3-størrelser og kan med fordel lamineres, så de kan modstå vind og vejr. Print-selv skiltene findes både på dansk og engelsk.

LAYOUT TMF DESIGN FOTO Colourbox, Christian Lindgren, Lennart Søgaard-Høyer, Ursula Bach, Københavns Kommune
REDAKTION Mette Ebdrup og Susan Vera Mortensen ANSV. REDAKTØR Enhedschef Jens Purup, Københavns Kommune.

PAPIR BLI'R TIL PAPIR

AFFALD OG GENBRUG
Byens Drift
Islands Brygge 37
Postboks 326
2300 København S
kk.dk/affald

MAIL TIL REDAKTIONEN
affaldsnyt@tmf.kk.dk

Få NEM AFFALDSSERVICE
døgnet rundt på kk.dk/affald

**SAMMEN
OM BYEN**

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen

HVAD SKER DER MED DIT PLASTIKAFFALD?

I København er der blevet samlet hård plast ind fra etageejendomme siden 2012.

Måned for måned vokser indsamlingsmængderne, for københavnere bærer i stigende grad emballage fra rengøringsmidler, saft og juice, shampooflasker, kødbakker m.m. ned ad trappen og hen i beholderne til plast.

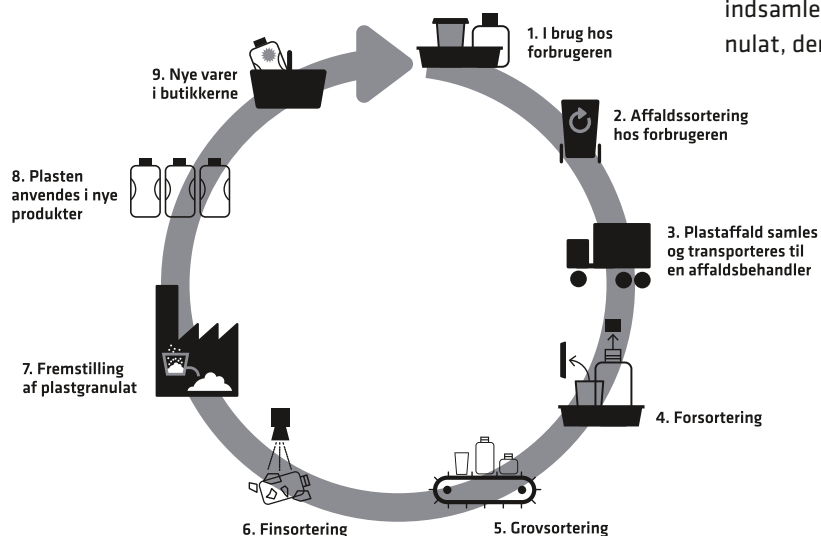
Faktisk kommer der så meget plast ned i beholderne, at det har været nødvendigt at skrue op for tømmefrekvensen og tømme beholderne hver 14. dag i stedet for hver 4. uge. Mange steder er der også sat ekstra beholdere ud i gårdene.

Plasten eftersorteres

Men hvad bliver der egentlig af al den plast, der samles ind? Det kan du se på illustrationen her under. Der findes mange forskellige typer plast med forskellige egenskaber, og derfor skal plasten eftersorteres for at kunne udnyttes optimalt.

Plasten skal være så ren som muligt, både hvad angår plasttyper og anden forurening som fx madrester.

Husk derfor altid at rengøre plastemballagen, inden du afleverer den til genanvendelse. Den hårde plast, der bliver indsamlet i København, bliver grovsorteret og lavet til granulat, der bruges i nye plastprodukter.

FORSØGSMIDLER TIL GODE IDÉER

Igen i år er der sat en pulje penge af til at fremme sorteringen af affald i de københavnske gårde. Den såkaldte *Genanvendelsespulje* kan hjælpe jer med at afprøve tiltag, som kan fremme sorteringen af affaldet hjemme hos jer. Der gives op til 100.000 kr. til et projekt, og ansøgningsfristen er den 15. oktober 2016.

Du kan læse meget mere om puljen og finde ansøgningskema på kk.dk/genanvendelsespuljen.